

Utbildningsinspektion i Brunnsängsskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–9

UTBILDNINGSINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Brunnsängsskolan

Skolverket sände den 16 december 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Brunnsängsskolan har bestått av undervisningsrådet Gunnel Eriksson och experten Lennart Fredriksson. Besök i Brunnsängsskolan inleddes den 27 september och avslutades den 30 september 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Brunnsängsskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Brunnsängsskolan genomfördes formella intervjuer med rektorn, de båda biträdande rektorerna, lärare, elever, elevrådsrepresentanter, företrädare för elevvården samt med föräldrar. Lektioner i klasser inom samtliga arbetsenheter liksom i en av de särskilda undervisningsgrupperna besöktes. Vidare besöktes Björkängsskolan, som är en relativt nybyggd enparallell skola för förskoleklass och årskurserna 1–3. Skolan är organisatoriskt en del av Brunnsängsskolan.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Brunnsängsskolan	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	86
Grundskola åk 1-9	929

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1-9 samt fritidshem. Enligt informationsmaterial, som redovisas har skolan en naturvetenskaplig profil.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i tio arbetsenheter, vardera med cirka 100 elever och sju till åtta lärare. Fyra arbetsenheter i förskoleklass och grundskola årskurs 1–3 benämns småängarna, tre arbetsenheter i årskurserna 4–6 utgör mellanängarna medan de tre 7–9-enheterna benämns storängarna. Till vardera ängen hör en studiegård, i vilka speciallärare/-pedagoger arbetar. Verksamheten fungerar så att elever med behov av särskilt stöd förlägger del av sin undervisningstid till studiegårdarna. Stödundervisning ges främst i svenska, engelska och matematik. Vidare finns på mellanängarna respektive storängarna

mindre undervisningsgrupper för elever med särskilt behov av en lugnare undervisningsmiljö.

Skolans huvudbyggnad är från 1958 och har sedan dess inte varit föremål för någon mera genomgripande renovering. I huvudbyggnaden undervisas eleverna i årskurs 7–9 samt eleverna i en av de tre arbetsenheterna för årskurs 4–6. Övriga 4–6 enheter finns i en egen skolbyggnad medan de fyra arbetsenheterna för förskoleklass och årskurs 1–3 disponerar egna lokaler i var sitt skolhus, varav ett är den ovan nämnda Björkängsskolan.

Brunnsängsskolan ligger centralt i ett befolkningstätt område. Eleverna har gångavstånd till skolan. Mellan 25 och 30 procent av eleverna har invandrarbakgrund. Till Brunnsängsskolan väljer fler elever än de som finns i det naturliga upptagningsområdet.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Inom detta område granskas dels skolans resultat av det pedagogiska arbetet, dels skolans resultat av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och att utveckla normer och värden enligt läroplanens mål.

Eleverna vid Brunnsängsskolan uppger till inspektörerna att de känner sig trygga och trivs. I kommunens årliga enkätundersökning säger sig 85 procent av eleverna vilja instämma i att skolmiljön är trygg och de trivs med sin skola. Föräldrar, med betoning på i första hand föräldrar till de yngre barnen, har i samband med genomförda intervjuer sagt sig uppskatta personalens ambitioner och förmåga att skapa en trygg skolmiljö. Eleverna på mellanängarna har givit uttryck för viss osäkerhet vad gäller vägen till och från skolan. Dessa problem härrör sig dock inte till förhållanden som har med skolkamraterna att göra. Eleverna på storängarna menar att stämningen elever emellan normalt sett är god, men att det förekommer mindre skärmytslingar mellan pojkar och ibland tendenser till utfrysning i flickrelationerna. Dessa problem bedöms dock av eleverna inte vara av allvarigare natur, och skolan agerar direkt vid kränkningar.

Eleverna i årskurs 5 uppnådde enligt skolans egen sammanställning våren 2005 följande resultat vid de nationella proven: svenska 69,7 procent, engelska 78,0 procent och matematik 61,5 procent. 54,1 procent av eleverna uppnådde målen i samtliga tre ämnen. För övriga ämnen i årskurs 5 saknas en samlad bild av elevernas kunskapsresultat. Av samtal med lärarna i framgår dock att de själva anser sig få en allt bättre bild av kunskapsutvecklingen i takt med att kursplanerna efter hand konkretiseras. I detta sammanhang nämns bland annat arbetet med språkjournaler i svenska och engelska.

Det genomsnittliga meritvärdet för elever som lämnade grundskolan våren 2005 var, enligt skolans egen sammanställning, 214,6 poäng. Fördelat på kön var meritvärdet för flickorna 34,8 poäng högre än pojkarnas. I denna årskurs hade 81,0 procent av eleverna ett fullständigt grundskolebetyg. Resultaten från de nationella proven i årskurs 9 våren 2005 visar att 88,5 procent av eleverna

nådde målen i svenska, 89,5 procent i engelska och 85 procent i matematik. 75,4 procent av eleverna uppnådde målen i samtliga tre ämnen.

SALSA, som är ett analysverktyg som Skolverket använder för att bedöma en skolas resultat i förhållande till bakomliggande påverkansfaktorer, exempelvis andel elever med invandrarbakgrund och föräldrars utbildningsnivå, visar att Brunnsängsskolans elever uppnår ett betygsresultat som överstiger det resultat som förväntas enligt analysmodellen. Inspektörerna har i anslutning till en diskussion om betygsättning konstaterat att Brunnsängsskolan uppvisar en diskrepans mellan redovisade resultat i nationella prov i svenska, engelska och matematik å ena sidan och betygen i dessa ämnen, varvid generellt kan sägas att betygen överstiger provresultaten. Inspektörerna bedömer att skolans kunskapsresultat är godtagbara. Inspektörerna gör dock bedömningen att skolan bör skapa rutiner för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen i tidigare år. Dessutom bör skolan analysera de skillnader i resultat mellan pojkar och flickor som finns och vidta åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Eleverna vid Brunnsängsskolan uttrycker sig positivt om sin skola. En övervägande del av eleverna tycker att skolarbetet är viktigt och intressant. Med ett mycket litet antal undantag bedöms lärarna som mycket bra. Eleverna vill ha möjligheter att påverka sin skolsituation med hjälp av klassråd och elevråd. De tycks dock inte hysa några större förhoppningar när det gäller att få inflytande över för dem själva så viktiga frågor som lokal- och utrustningsstandard. De elever som har den på skolan mest påvra arbetsmiljön, det vill säga eleverna i den ursprungliga huvudbyggnaden, uttrycker stor skepsis ifråga om sina möjligheter att få vara med om en genomgripande upprustning/renovering av lokalerna. Eleverna ger inte heller uttryck för någon uttalad önskan att få påverka arbetsformer och innehåll i undervisningen. Däremot visar ett flertal lärare, främst, men inte enbart, på de lägre stadierna en stor ambition vad gäller att göra eleverna delaktiga i planeringen av undervisningen. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sitt arbete med att göra eleverna medvetna om sina rättigheter och sina möjligheter att påverka sin arbetsmiljö och sin undervisning, varvid det senare bör avse såväl innehåll som val av arbetssätt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna måluppfyllelsen avseende kunskaper utveckling och lärande till många delar är bra. Skolans kunskapsresultat är godtagbara, men orsakerna till resultatskillnader beroende på kön bör analyseras och åtgärder vidtas för en bättre måluppfyllelse. Dessutom bör skolan förbättra sina rutiner för att följa elevernas kunskapsutveckling i tidiga skolår. Vidare bör skolan förbättra elevernas möjligheter till inflytande över såväl undervisningens innehåll och utformning, som över arbetsmiljön i stort. Inspektörerna bedömer att arbetsklimatet på skolan är gott, men bör förbättras så att alla elever känner sig trygga i skolan.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Inom detta område granskas hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

På Brunnsängsskolan är samverkan med elever organiserad i respektive klassråd, ängsråd och för de äldre eleverna även i en elevrådsstyrelse. För de yngre

eleverna finns ett vuxenstöd. Råden utser ordförande och sekreterare. Eleverna tycks förstå meningen med arbetet i råden. En elev i årskurs två sammanfattade syftet på följande sätt: "Alla skall få vara med och påverka – men man kan inte alltid få som man vill!" De äldre eleverna är väl medvetna om syftet med elevsamverkan. De konstaterade dock att deras reella inflytande är begränsat, dels genom att de utgick ifrån att frågor av större ekonomisk tyngd hanterades utanför skolans egen maktsfär, dels genom att för dem viktiga frågor som berör exempelvis schema och val av lärare inte fanns på dagordningen. Elevrådsstyrelsen har ledningens förtroende, vilket bland annat kommit till uttryck i form av ansvar för att på egen hand arrangera Operation dagsverke och en Hälsovecka. På skolan har två elevskyddsombud utsetts. Eleverna känner till att dessa finns, dock inte vilken uppgift och vilket ansvar de har. Rektor har i elevrådsstyrelsen aktualiserat frågan om en viss omorganisation av arbetet i elevrådsstyrelsen, varvid ett uttalat syfte är att genom inrättande av arbetsgrupper för olika inflytandeområden, arbetet skall kunna bedrivas effektivare och med bättre resultat.

Läroplanen anger att varje elev med stigande ålder kunna utöva ett allt större inflytande över sin utbildning och över det inre arbetet i skolan. Eleverna anser att deras inflytande över undervisningen är litet. Eleverna konstaterar att möjligheterna att få inflytande i hög grad är beroende av vilken lärare som ansvarar för undervisningen. I den tidigare nämnda kommunenkäten anger 66 procent av eleverna att de kan påverka arbetssättet.

Inspektörerna bedömer att skolan bör verka för att elevernas inflytande ökas ifråga om såväl undervisningens utformning, som över förhållandena i övrigt på skolan.

Samverkan med föräldrarna sker primärt genom utvecklingssamtalen. Dessa bedöms av föräldrarna vara bra. Samtalen är ofta förberedda så till vida att frågeställningar och eventuella problemområden är beskrivna på förhand. Vid samtalet avhandlas elevens individuella utvecklingsplan dels med avseende på hur den gångna terminen fungerat, dels med utgångspunkt i vad som kan förbättras. I årskurserna 7–9 genomför elevens handledare/mentor utvecklingssamtalet. Handledaren skall vid samtalet kunna redogöra för elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Övrig samverkan med elevens föräldrar sker i form av veckobrev eller motsvarande liksom för 7–9 elevernas del i form av exempelvis frånvarorapportering direkt till hemmet. Viss kritik har från föräldrahåll framförts avseende skolans bristande information ifråga om hur klasser omorganiseras från årskurs 3 till årskurs 4 respektive från årskurs 6 till årskurs 7.

I samband med inspektionen har rektorn meddelat att en lokal styrelse med föräldramajoritet startas och kommer att ha sitt första möte under oktober månad 2005.

På Brunnsängsskolan finns handlingsplaner som ger anvisning om hur kränkande behandling och eventuell mobbning skall upptäckas och åtgärdas. Skolledning och kurator tar en mycket aktiv del i arbetet. Pedagogerna i förskoleklassen och skolan bedriver ett kontinuerligt värdegrundsarbete, bland annat inom ramen för ett schemalagt lokalt ämne, benämnt "Livskunskap". På skolan

bedrivs vidare kamratstödande verksamhet i projekten Friends och Charlie. Eleverna har bra insikt om vilka ordnings- och trivselregler som gäller för klassen respektive för arbetsenheten. Incidenter av mindre allvarlig natur inträffar ibland. Enligt skolans ledning reagerar personalen snabbt och skall enligt nyligen utfärdade direktiv dokumentera alla incidenter som upplevs kränkande och överlämna rapport till skolledningen som tillsammans med kurator handlägger dessa ärenden. Inspektörerna bedömer skolledningens initiativ som lovvärt. Inspektörerna konstaterar dock att skolans handlingsplaner inte behandlar frågan om elev- vuxenperspektivet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att arbetet med arbetsmiljö och delaktighet är av god kvalitet. Skolan bedriver ett gott arbete för att förebygga och åtgärda alla former av kränkande behandling, men att arbetet bör intensifieras så att alla eleverna känner sig trygga på skolan. Inspektörerna gör dock bedömningen att skolans handlingsplan mot kränkande behandling bör kompletteras så att den också visar hur skolan avser att agera om vuxen kränker elev.

Vidare bedömer inspektörerna att skolan bör verka för att elevernas inflytande ökas ifråga om såväl undervisningens utformning, som över förhållandena i övrigt på skolan.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Inom detta område Inom detta område granskas hur skolan arbetar för att nå läroplanens och kursplanernas mål samt hur man anpassar arbetet till elevernas olika behov.

Verksamheten i förskoleklassen och årskurserna 1-3 kännetecknas av att undervisningsgrupperna är små. Inom vardera av de fyra arbetsenheterna arbetar personalen flexibelt och med bra samverkan. Det förekommer att förskolelärare och fritidspedagog undervisar i skolan och att lärare har ansvar för verksamhet i förskoleklass. Samverkan med det till arbetsenheten knutna fritidshemmet fungerar också väl. Till elevernas stöd finns en särskild enhet, Solrosen, med speciallärare, specialpedagog och talpedagog. Specialpedagogen samordnar stödundervisningen och upprättar åtgärdsprogram vid behov redan från årskurs 1. För att följa elevernas kunskapsutveckling används beprövade analysmetoder.

De tre arbetsenheterna i årskurserna 4-6 arbetar delvis med olika förutsättningar så till vida att en av enheterna bedriver sin undervisning i mindre funktionella lokaler i huvudbyggnaden. Arbetet i enheterna ser olika ut. Inom enheterna används lärarresurserna flexibelt bland annat med utgångspunkt att eleverna skall erbjudas så bra lärarkompetens som möjligt. De tre enheterna disponerar en egen studiegård med personal motsvarande två heltidstjänster primärt för stöd i svenska, engelska och matematik. Vidare finns en särskild undervisningsgrupp för främst utagerade barn.

Arbetsenheterna i årskurserna 7-9 arbetar i huvudbyggnaden som förutom klassrum också innehåller NO-salar, en datasal och ett bibliotek. Lokalerna är slitna och avsaknaden av grupprum gör att undervisningen delvis bedrivs i korridorer. Arbetet är ämnesinriktat, med få exempel på ämnesövergripande projektarbeten. Ett undantag är dock temat Förr-Nu-Framtid som elever i ett av arbetslagen arbetar med. Eleverna förklarade sig ändå relativt nöjda med sin

skolsituation, varvid betonades att stämningen på skolan var god och att lärarna bedömdes som goda pedagoger. Många elever uttryckte tveksamhet till kvaliteten i den del av undervisningen som benämns ”skolans val”. Inte heller bedömdes elevens val vara annat än en avsatt tid för läxläsning och för att ”komma ifatt”. Eleverna upplevde att undervisningen var prov- och betygsorienterad, vilket kunde betyda att verksamheter, som inte påverkar betygen bedömdes mindre viktiga. Också 7–9 enheterna har tillgång till en studiegård för stödundervisning i främst svenska, engelska och matematik. Lärarna gör bedömningen att det inom klassens ram ges extra stöd också i andra ämnen än svenska, engelska och matematik.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan under område tre bedömer inspektörerna att undervisningen i huvudsak är anpassad till elevernas olika behov, varvid särskilt noteras att skolan har system för att identifiera och åtgärda elevernas behov av särskilt stöd i svenska, engelska och matematik. Inspektörerna noterar samtidigt att endast en elev har stöd i form av studiehandledning på sitt modersmål och att hälften av eleverna som är berättigade till svenska som andraspråk deltar i sådan undervisning. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över rutinerna för vilken av kursplanerna i svenska som elever bedöms ha behov av att läsa, men även om studiehandledning på modersmålet ges i tillräcklig omfattning.

Av flera skäl behöver de nationella målen i läroplanen och kursplanerna bearbetas och konkretiseras så att de kan förstås av elever och föräldrar. För att eleverna skall kunna öka sin måluppfyllelse i de olika ämnena behöver de bli tydliga och formulerade så att kunskapsutvecklingen kan följas redan från tidiga skolår och vidare till uppnåendemålen som i varje ämne är formulerade för årskurs 5 och 9. Det är också angeläget att föräldrarna kan följa sina barns kunskapsutveckling kontinuerligt under skoltiden och få besked om hur väl barnen ligger till i förhållande till en aktuell målbild.

På Brunnsängsskolan pågår ett arbete med att bryta ned de nationella kursplanerna. Från förskoleklassen och upp till och med årskurs 6 arbetar skolan med kommunens språkjournal i svenska. Dessutom har skolan upprättat en liknande i engelska och planerar en matematikjournal. För de naturorienterade ämnena används NTA som riktningsskisar för kunskapsutvecklingen.

Inspektörerna bedömer att arbetet med att konkretisera de nationella kursplanerna som pågår vid skolan är intressant, men bör utvecklas så att de får en ”röd tråd” för elevens lärande i grundskolan.

Elever och föräldrar upplever att betygen sätts på ett korrekt sätt. Eleverna är dock tveksamma till om de betygskriterier som används i ämnena bild respektive idrott och hälsa är förenliga med gällande bestämmelser. Inspektörerna konstaterade vid inspektionstillfället att de betygskriterier som används i dessa två ämnen, dels beteendekriterier, dels skillnader i kriterier mellan könen, inte kan användas som utgångspunkt för betygsättning. För att säkerställa en likvärdig betygsättning samarbetar lärarna över arbetslagsgränser bland annat genom att rätta de nationella proven åt varandra.

För de elever som inte får slutbetyg i något ämne skall ett skriftligt omdöme utfärdas. Inspektörerna har vid granskning funnit att omdömen saknas och

således lever inte skolan upp till författningsbestämmelserna. Inspektörerna har, som tidigare påpekats, gjort skolledning och lärare uppmärksamma på den stora diskrepans som återfinns dels mellan pojkar och flickors slutbetyg i årskurs 9, dels den stora diskrepansen mellan uppnådda resultat på nationella prov i svenska, engelska och matematik i årskurs 9 respektive slutbetygen i dessa ämnen. Inspektörerna bedömer att arbetet med betygsättning bör förbättras.

Sammanfattningsvis är inspektörernas bedömning att den pedagogiska verksamheten och undervisningen vid Brunnsängsskolan i huvudsak fungerar väl. Samarbetet mellan ängarna bör dock förbättras bland annat med avseende så att den lokala bearbetningen av de nationella kursplanerna får en ”röd tråd” för elevens lärande. Skolans arbete med att säkerställa en likvärdig bedömning och betygsättning bör förbättras. De lokalt utarbetade betygskriterierna i ämnena idrott och hälsa respektive bild överensstämmer inte med de nationella. Skolan måste utfärda skriftliga omdömen i enlighet med författningen.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Inom detta område granskas om skolan har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att förbättra kvaliteten i utbildningen.

Rektor och en av de två biträdande rektorerna har tillträtt sina anställningar hösten innevarande år. Dessa två befattningshavare kan ännu inte sägas vara helt förtrogna med verksamheten på skolan. De har dock båda lång erfarenhet av skolledarbete och är redan kända av elever och föräldrar. Den biträdande rektorn med ansvar för årskurserna 7–9 respektive två av arbetsenheterna i årskurserna 4–6 är däremot väl förtrogen med skolan efter att innehaft sin tjänst sedan hösten 2002. Skolledningen utövar sitt ledarskap genom möten med de tio arbetsenhetsledarna två gånger per termin, med en styrgrupp bestående av, förutom skolledningen, en arbetsenhetsledare från varje äng en gång per månad. De båda biträdande rektorerna möter ”sina” lärararbetslag varje vecka. Skolledningen har också regelbundna möten med elevvårdsteamet. Rektor har även meddelat att en översyn av gällande delegationsordning skall göras. Skolledningens arbete med kvalitetsförbättring sker på flera sätt, varav ett utgörs av arbetet med att redovisa måluppfyllelsen inom kommunens fyra målområden. Enligt inspektörernas bedömning fungerar ledning, styrning och kvalitetsarbete, men den nya bemanningen på två av ledarposterna behöver ges tid att forma en ledningsstrategi. Enligt inspektörernas bedömning bör styrningen förbättras med avseende på att skolan som helhet får mera av gemensamma synsätt och därmed tydligare koppling mellan ängarna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att styrning, ledning och kvalitetsarbete i huvudsak är av god kvalitet, varvid dock den övergripande styrningen bör förbättras med avseende på behovet att skapa ett tydligare samband mellan skolans olika delar.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Inom detta område granskas om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna.

Eleverna får enligt skolans timplan den undervisning som de enligt skollagen är garanterade. Mera tveksamt är om elever med annat modersmål än svenska får den studiehandledning på modersmålet som de är berättigade till, och inspektörerna bedömer att skolan bör se över rutinerna så att alla elever som bedöms ha behov av studiehandledning på modersmålet erhåller detta stöd. Vissa oklarheter föreligger vad gäller innehållet i den undervisning som benämns skolans val respektive elevens val. Inspektörernas bedömning är dock att skolans val har karaktären av elevens val, och skolan bör i det fortsatta arbetet tydliggöra såväl skolans val och elevens val.

Av intervjuer med elever och föräldrar har framgått att elever i årskurs 6 fått betala cirka 50 kronor för en skoldagbok som används för elevens planering och utvärdering av sitt skolarbete. Dessutom uppger föräldrar att man alltför ofta behöver stå för elevens mat/matkostnader i samband med utflykter och studiebesök. Av skolförordningarna framgår det att utbildningen i grundskolan skall vara avgiftsfri och att avgiftsfria skolluncher skall erbjudas. Bedömning av avgifter görs i kommunrapporten.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna vid Brunnsängsskolan i stort har tillgång till utbildning i den omfattning som anges i de nationella bestämmelserna. Inspektörerna bedömer att skolan bör tydliggöra både vad elevens val och skolans val innebär i enlighet med gällande författningar. Skolan bör vidare säkerställa att alla elever som har behov av studiehandledning på modersmålet erhåller detta stöd.

6. Resurser

Inom detta område granskas skollagens krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning.

Enligt skollagen är kommunerna skyldiga att för undervisning använda lärare som har utbildning för den undervisning de i huvudsak skall bedriva.

Enligt SCB:s statistik för år 2004 var lärartätheten vid Brunnsängsskolan 6,8 lärare per 100 elever i grundskolan. Av dessa hade 5,0 lärare per 100 elever en pedagogisk utbildning. Enligt skolans egna uppgifter för innevarande läsår är lärartätheten 7,2. Läromedel och annat pedagogiskt material är anpassade till de krav en tidsenlig utbildning kräver. Ett undantag utgörs dock av bristen på och tillgängligheten till datorer för eleverna i årskurserna 7–9. Som tidigare påpekats är också lokalerna i huvudbyggnaden dåligt anpassade till en tidsenlig undervisning. Detsamma gäller för lokalerna för praktiskt estetiska ämnen. Inspektörerna kunde också konstatera att toaletterna var ofräscha.

Skolan disponerar egna resurser för elevvård/stöd i form av heltidsanställd kurator, skolsköterska och deltidsanställd studie- och yrkesvägledare.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans resurser är godtagbara. Skolan bör förbättra möjligheterna att använda datorn som pedagogiskt hjälpmedel. Inspektörerna bedömer även att vissa delar av skolans lokaler inte är fullt ändamålsenliga.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten övergripande är av god kvalitet. Skolan uppvisar goda kunskapsresultat. Arbetsklimatet på skolan är gott. Skolan bedriver ett bra arbete med syfte att förebygga och åtgärda kränkande behandling. Skolan har ett bra system för att identifiera och åtgärda elevernas behov av särskilt stöd. Med undantag för att vissa lokaler är i dåligt skick har skolan resurser för att bedriva en god utbildning.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden.

Kunskaper, utveckling och lärande

- Skolan bör analysera de skillnader i kunskapsresultat som finns mellan könen och vidta åtgärder för en bättre måluppfyllelse.
- Skolan bör förbättra sina rutiner för att följa elevernas kunskapsutveckling i tidiga skolår.
- Skolan bör förbättra elevernas möjligheter till inflytande över såväl undervisningens innehåll och utformning, som över arbetsmiljön i stort.
- Elevernas möjligheter att känna sig trygga i skolan bör förbättras.

Arbetsmiljö och delaktighet

- Skolan bör komplettera sin handlingsplan mot kränkande behandling så att den innehåller rutiner för hur skolan avser att agera om vuxen kränker elev.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

- Skolan bör vidareutveckla de lokala konkretiseringarna av de nationella kursplanerna så att det blir en "röd tråd" för elevens lärande i grundskolan.
- Skolan bör arbeta för en likvärdig bedömning och betygsättning.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

- Skolans styrning bör förbättras för att skapa ett tydligare samband mellan skolans olika delar.

Tillgång till utbildning och omsorg

- Skolan bör tydliggöra både vad elevens val och skolans val innebär i enlighet med gällande författningar.
- Skolan bör se till att alla elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet erhåller detta stöd.

Resurser

- Skolan bör förbättra möjligheterna att använda datorn som pedagogiskt hjälpmedel.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

- Betygsättningen i ämnena idrott och hälsa respektive bild överensstämmer inte med de nationella bestämmelserna (7 kap. 8 § grundskoleförordningen).
- Skriftliga omdömen ges inte i enlighet med gällande författning (7 kap. 9 § grundskoleförordningen).

Datum

Ort

2005-12-01

Stockholm

Lennart Fredriksson

Gunnel Eriksson